

Interreg

Medfinansieret af
Den Europæiske Union

BOLIG
SELSKABET
SJÆLLAND

Öresund-Kattegat-Skagerrak

PRODUCÉR OG DEL GRØN ENERGI I ALMENE BOLIGER

**En guide til at etablere
energifællesskaber**

Til dig i direktionen, bestyrelsen
eller administrationen.

Energifællesskaber kan se ud på mange måder. Det kan være ét mellem jeres almene boligafdeling og den idrætshal, børnehave eller butik, I har til nabo. Afdelingen bruger strøm hver dag, og det samme gør naboen – men på forskellige tidspunkter.

Sammen kan I etablere et energifællesskab – det kan fx være med solceller på tagene eller vindmøller i baghaven. Strømmen kan bruges til lys i opgangene, fællesvaskeri og privatforbrug i afdelingen – og til belysning, ventilation og aktiviteter hos jeres nabo.

Når sol og vind producerer mere strøm, end I bruger her og nu, kan energien gemmes i batterier eller bruges af naboen. På den måde bliver energifællesskabet en lokal løsning, hvor flere får glæde af grøn energi.

INDHOLD

PDF'en er interaktiv - klik jer frem til dér, hvor I er i processen.

Side 4 Tag del i den grønne omstilling

Side 5 Sådan gør I

Side 6 Her bør I inddrage fagfolk

Side 7 Del A: Alt det, I skal vide inden

Side 8 Hvad er et energifællesskab?

Side 9 Hvad får I ud af det?

Side 10 Hvordan driver og finansierer I projektet?

Side 11 Hvilke fagfolk skal I inddrage?

Side 13 Del B: Sådan etablerer I et energifællesskab

Side 14 Trin 1: Mobiliser partnere

Side 20 Trin 2: Lav forundersøgelser

Side 25 Trin 3: Organiser jer juridisk

Side 30 Trin 4: Implementer via beboerne

Side 34 Del C: Sådan involverer I beboerne

Side 36 Det skal I huske, når I involverer beboerne

Side 37 Brug dette indhold i jeres kommunikation

Side 44 Kilder: Bliv klogere her

TAG DEL I DEN GRØNNE OMSTILLING

Almene boligorganisationer står med nogle af de bedste forudsætninger for at tage aktiv del i den grønne omstilling.

Vi råder over store tagflader, fælles installationer og stærke lokale fællesskaber. Det giver os et helt særligt udgangspunkt for selv at producere og dele grøn energi – og dermed få større kontrol over både økonomi og energiforsyning.

Energifællesskaber er en måde at omsætte dette potentiale til konkret handling. Det kan bidrage til:

- Lavere og mere stabile energjudgifter
- Bedre udnyttelse af lokal, grøn energiproduktion
- Større uafhængighed af energimarkedet
- En styrket grøn profil – til gavn for både beboere og samfund

Kort sagt: Energien bliver ikke bare noget, vi køber – men noget, vi er fælles om at skabe og styre.

Denne guide er udviklet til forretningsførere, direktioner og bestyrelser i almene boligorganisationer, som ønsker at arbejde med energifællesskaber.

Den hjælper jer igennem processen fra ide til implementering – med fokus på at inddrage beboerne. For uden beboernes opbakning, er der ikke et projekt.

Vi ønsker at dele ud af vores erfaringer, så processen bliver lidt nemmere for jer.

God fornøjelse,
Boligselskabet Sjælland

”I den almene boligsektor løfter vi et samfundsansvar.

Så når vi etablerer energifællesskaber handler det ikke kun om at sikre strøm til egne boliger, men om at tage ansvar for den grønne omstilling – og være med til at forme fremtiden.”

Troels Riis Poulsen
Administrerende direktør i Boligselskabet Sjælland

SÅDAN GØR I

Pdf'en er interaktiv - klik jer frem til dér, hvor I er i processen.

HER BØR I INDDRAGE FAGFOLK

Pdf'en er interaktiv - klik jer frem til dér, hvor I er i processen.

DELA
ALT DET, I SKAL
VIDE INDEN

HVAD ER ET ENERGIFÆLLESSKAB?

Et energifællesskab er – kort sagt – når flere aktører, fx en boligorganisation, beboere og lokale partnere, går sammen om at producere og bruge energi, typisk fra vedvarende energikilder som solceller. Formålet er at skabe lokale gevinster, både økonomisk, miljømæssigt og socialt.

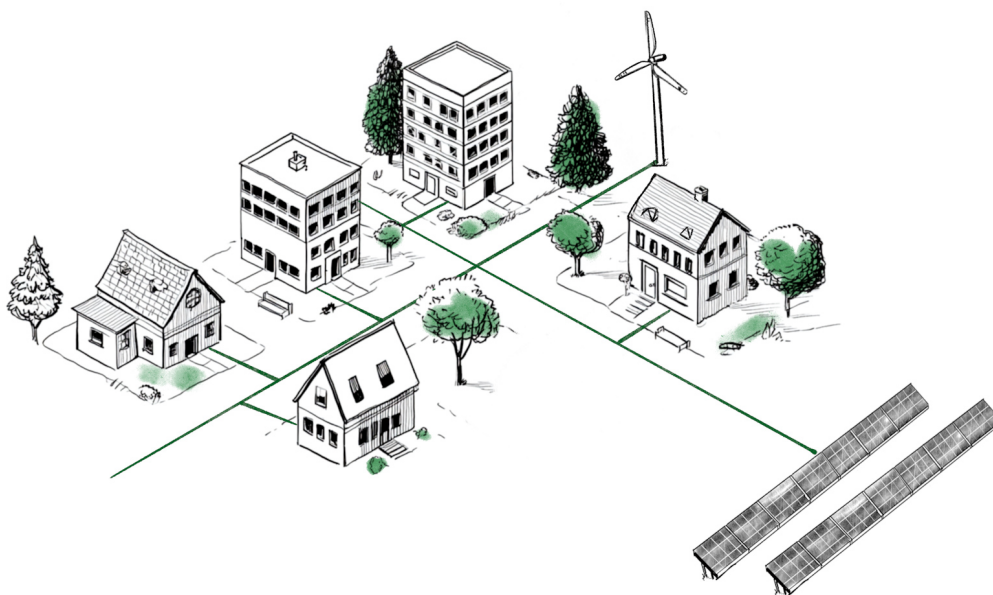
Der findes to typer energifællesskaber: VE-fællesskaber (vedvarende energi) og borgerenergifællesskaber.

I denne guide fokuserer vi på VE-fællesskaber, da de er mest oplagte for almene boligorganisationer. De er nemlig:

- lokalt forankrede
- baseret på vedvarende energikilder
- producenter af energi, både el og varme
- omfattet af både mikro-, små og mellemstore virksomheder, borgere og lokale myndigheder som deltagere

Et energifællesskab er baseret på frivillig deltagelse, deltagerstyring og fælles fordele frem for profit.

Bliv klogere på, hvad et energifællesskab er på www.energifaellesskaber.dk og i håndbogen [Den Lille Grønne](#).

Energifællesskaber har afsæt i EU-lovgivning – særligt VE-direktivet (Renewable Energy Directive II, 2018/2001/EU) og elmarkedsdirektivet (2019/944/EU). Reglerne er implementeret i dansk lovgivning via Lov om elforsyning, Lov om vedvarende energi og Bekendtgørelse om VE-fællesskaber og borgerenergifællesskaber (BEK nr. 1069 af 30. maj 2021).

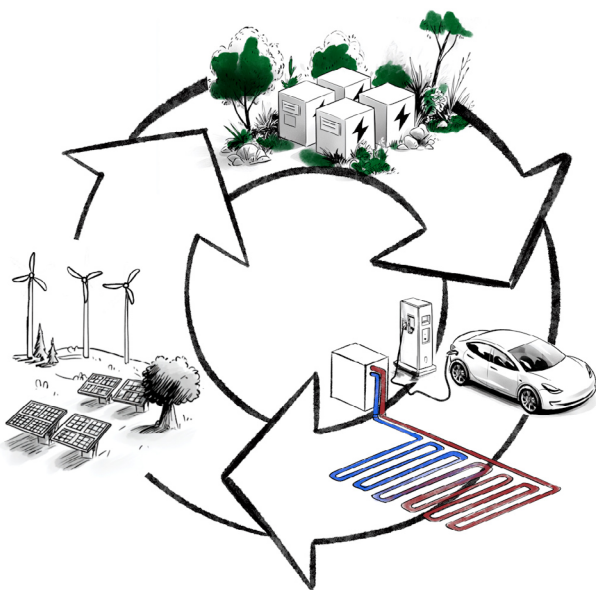
HVAD FÅR I UD AF DET?

Energifællesskaber er ikke bare et teknisk projekt – det er et strategisk valg.

Som almen boligorganisation står I i en situation, hvor energipriser, klimakrav og forventninger fra både beboere og samfund er i hastig udvikling. Samtidig råder I over nogle af de vigtigste ressourcer i den grønne omstilling: store bygningsmasser, stabile fællesskaber og mulighed for at tænke langsigtet.

Derfor handler energifællesskaber ikke kun om at producere strøm – men om at tage aktivt ejerskab over jeres energiforsyning og jeres fremtid.

Vær realistisk om jeres formål med at indgå i projektet; de kortsigtede økonomiske fordele er ofte minimale eller ikke-eksisterende – til gengæld er der mange andre grunde.

For jer som organisation kan energifællesskaber bidrage til at:

Skabe større robusthed i økonomien

Ved at producere og dele energi lokalt bliver I mindre sårbare over for udsving i energipriser og markedsvilkår.

Fremtidssikre jeres boligområder

Energikrav og reguleringer vil kun blive skærpet. At handle nu giver jer et forspring – både teknisk og organisatorisk.

Udnytte eksisterende potentialer bedre

Tagflader, fællesarealer og lokale partnerskaber kan aktiveres og skabe værdi, som ellers går tabt.

Styrke jeres strategiske handlerum

Når I arbejder aktivt med energi, får I bedre mulighed for at træffe kvalificerede valg om investeringer, renoveringer og samarbejder.

Positionere jer som en aktiv aktør i den grønne omstilling

Ikke kun som boligudlejer – men som en organisation, der tager ansvar og viser retning.

HVORDAN DRIVER OG FINANSIERER I PROJEKTET?

Inden I går i gang, er der et par ting, I bør have styr på.

Sæt holdet

Nedsæt en arbejdsgruppe fra administrationen, der kan drive projektet, fx en afdeling, der arbejder med energi eller bæredygtighed. Det er vigtigt, at arbejdsgruppen:

- kan afsætte tid til projektet over en længere periode
- kan engagere andre aktører – internt og eksternt – undervejs i processen
- har adgang til beslutningskraft
- har kendskab til interne processer

Derfor er det også vigtigt, at beslutningen om at etablere energifællesskaber er forankret i organisationen.

Søg om tilskud

Der er forskellige støtteordninger til etablering, anlæg og drift af energifællesskaber, både statslige puljer, kommunale klimafonde og private fonde. Undersøg, hvilke der er relevante for jer, og vær opmærksomme på afrapporteringskrav. Kig fx hos:

- Energistyrelsen
- Jeres energiselskab
- Jeres kommune
- EU
- Landsbyggefonden

Find tilskudsmuligheder til energifællesskaber på www.bl.dk/viden/drift/energi-og-klima og til energi-forbedringer generelt i håndbogen [Den Lille Grønne](#) s. 84 *Finansiering af energibesparende projekter*.

Vores erfaring

I Boligselskabet Sjælland er vi i gang med første etablering af et energifællesskab. Det vores afdeling "Bæredygtig Omstilling", der leder og drifter projektet. Vi har informeret repræsentantskabet og selskabsbestyrelsen, og vi vil løbende inddrage afdelingsbestyrelsen i den aktuelle afdeling, hvor energifællesskabet planlægges.

Vi har benyttet fondsmidler fra vores Elena Green Homes-projekt, som har til formål at skabe energieffektive renoveringer, og som er støttet af den Europæiske Investeringsbank.

Læs mere om Elena Green Homes på www.bosj.dk/projekter/elena.

Tænk projektet ind i renoveringer eller PPV-planer

Energifællesskaber giver ekstra god mening, når de tænkes sammen med eksisterende renoveringsprojekter, eller når de arbejder fra PPV-planer, hvor der i forvejen investeres i og ændres på bygningerne. På den måde kan I sænke omkostningerne og generne forbundet med at etablere et energifællesskab.

Begynd i god tid

Det tager tid at etablere et energifællesskab, og tidsrammen afhænger blandt andet af fællesskabets omfang, de tekniske løsninger og de gældende rammer. Regn med mindst et halvt år, og vær forberedt på flere år. Men i takt med, at lovgivning, teknik og erfaringer falder på plads, bliver processerne enklere og kortere – og den udvikling er i fuld gang.

HVILKE FAGFOLK SKAL I INDDRAGE?

En god proces begynder med de rigtige aktører. Derfor er det vigtigt at inddrage dem, der er med til at sætte rammerne for energifællesskabet. De vil typisk være relevante at tage med tidligt – men først handler det om at få overblik over, hvem de er.

Det er en god idé at inddrage

- › **En teknisk rådgiver** med viden om energitekniske løsninger, den almene sektor og projektledelse kan vejlede jer ift. projektplan, tekniske løsninger og best practice.
- › **En juridisk rådgiver** med viden om energi og den almene sektor kan sikre, at jeres organisering lever op til love og regler.
- › **Kommunen** i det udvalgte område skal godkende jeres deltagelse i energifællesskabet, placeringen af energianlægget, og evt. ændre lokalplan, udstede landzonetilladelse eller lave miljøvurderinger, som kan være afgørende for jeres projekt.
- › **Jeres elnetselskab** kan informere om gældende regler for tilslutning og sikre, at I kan blive tilsluttet elnettet. Inddrag, så snart I har en elteknisk køreplan klar med konkrete tilslutningsbehov.
- › **Leverandører** af de tekniske løsninger kan levere og drifte deres konkrete produkter, og fortælle om muligheder og betingelser. Indhent tilbud, når I er klar til at lægge budget.
- › **Entreprenører** kan installere energianlægget. Indhent tilbud, når I er klar til at lægge budget.

Se, hvornår hvem skal inddrages på [s. 6 Her bør I inddrage fagfolk.](#)

ER I KLAR?

Tjekliste: Har I ...

- ☐ Nedsat en arbejdsgruppe?
- ☐ Undersøgt mulighederne for tilskud?
- ☐ Tænkt energifællesskaber ind i renoveringer og PPV-planer?

Så er det bare at komme i gang.

DEL B
SÅDAN
ETABLERER I
ET ENERGI-
FÆLLESSKAB

TRIN 1:

MOBILISER PARTNERE

Mobiliser partnere

Hvem skal deltage i fællesskabet?

1. Find potentielle partnere
2. Involver, og forventningsafstem

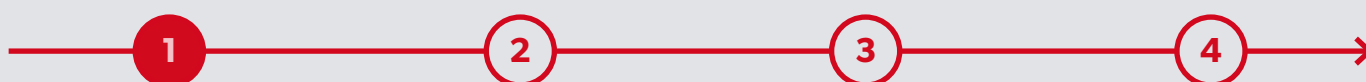
Et fællesskab kræver flere parter. Det samme gælder for et energifællesskab. Første skridt er derfor at mobilisere partnere. Men hvem er det godt at alliere sig med?

TRIN 1:

INDDRAG DISSE FAGFOLK I MOBILISERINGEN

Mobiliser partnere

Hvem skal deltage i
fællesskabet?

- Få en **teknisk rådgiver** til at rådgive jer gennem forløbet og sørge for kontakten til de andre aktører undervejs.

Vælg en rådgiver, som både har forstand på proces og teknik. Så slipper I for at finde en ny rådgiver til forundersøgelserne i trin 2.

Hvis I ikke har behov for hjælp til projektplan og mobilisering af partnere, kan I vente med at finde en teknisk rådgiver til trin 2.

TRIN 1:

MOBILISER PARTNERE

1.1 Find potentielle partnere

Find partnere med en anderledes bidrags- og forbrugsprofil

Som boligselskab råder I over afdelinger med store tag- og grundarealer, hvor I potentielt kan installere energikilder såsom vindmøller, solceller og varmepumper. Det er jeres bidrag til fællesskabet. Samtidigt kan I aftage varme og el uden for almindelig arbejdstid, hvor beboernes energiforbrug er størst. Det er jeres forbrugsprofil. Jeres optimale partnere adskiller sig fra jeres bidrags- og forbrugsprofil. Det kan fx være en skole, gymnasium, kirke, butikcenter eller lign. Se oversigt over typiske behov og bidrag for partnere i tabellen herunder.

Kig blandt naboerne

Energifællesskabet skal være lokalt forankret*. Begynd derfor med at kigge på boligafdelingernes naboer. Grænser de op til en kommunal institution eller en mindre virksomhed med en anderledes forbrugsprofil, som kunne være interesseret i at indgå samarbejde?

Få styr på juraen

Energifællesskaber er ikke-kommercielle enheder, som bidrager til grøn omstilling ved at producere og forbruge grøn strøm lokalt. Derfor er det ikke tilladt for store virksomheder at deltage i energifællesskaber.

Parter, som må tage del i energifællesskaber, er:

- Fysiske personer, fx boligafdelingernes beboere
- Små og mellemstore virksomheder (SMV'er)
- Lokale myndigheder, fx kommuner

Lovgivningen tilpasses hele tiden, så tjek op på de gældende regler – og benyt jer af en rådgiver.

Læs mere om parternes udbytte og bidrag i [Håndbog for Energifællesskaber s. 20](#) *Energifællesskabets komponenter og hvad de kan bidrage med?*

Partnere	Energibidrag	Energiforbrug
Boligafdelinger	Tag- og grundareal til solceller, vindmøller, varmepumper eller lign.	Spidsbelastning i morgen- og aftentimerne samt weekender (uden for alm. arbejdstid).
Skoler, børnehaver, biblioteker	Tag- og grundareal samt overskudsvarme.	Spidsbelastning midt på dagen (inden for alm. arbejdstid).
Mikro-, små og mellemstore virksomheder (SMV'er)	Tagareal, overskudsvarme og -køling.	Spidsbelastning midt på dagen (inden for alm. arbejdstid).

Tabellen er lavet med udgangspunkt i [Håndbog for Energifællesskaber s. 22](#).

*Dette gælder for VE-fællesskaber, som er den oplagte type energifællesskab for almene boligorganisationer.

Lovgivning

Nye regler gør det muligt at deltage i energifællesskaber

Fra 1. juli 2025 er det blevet muligt for boligorganisationer og -afdelinger at indgå i VE-fællesskaber – hvis kommunalbestyrelsen godkender det. Det skyldes en ny sideaktivitetsbekendtgørelse, § 17:

”Udover hvad der følger af § 16, kan en boligorganisation eller en afdeling med kommunalbestyrelsens godkendelse deltage i VE-fællesskaber sammen med andre aktører, når det er tilladt efter lov om fremme af vedvarende energi og lov om elforsyning.”

Desuden skal deling af strøm i fællesskabet ske via det kollektive elnet – og derfor koster det afgifter og tariffer.

De opdaterede regler gør det muligt for boligorganisationer at:

- leje solcelleanlæg, så de slipper for udgifter til etablering og drift
- opsætte batterier sammen med solcelleanlæggene
- indgå fælles ejerskab over ladestander, der etableres i lokalområdet
- lade en privat virksomhed etablere og administrere el-ladestander i en boligafdeling

Læs mere om reglerne for energifællesskaber i *Bekendtgørelse om sideaktiviteter i almene boligorganisationer m.v.* og i *Vejledning om sideaktiviteter i almene boligorganisationer m.v.* eller på BL's hjemmeside.

1.2 Involver, og forventningsafstem

Involver partnerne

Når I har fundet potentielle partnere, er det tid til at involvere dem i projektet. Inviter dem fx til et møde med den øverste myndighed eller organisationsbestyrelsen, hvor I kan lære hinanden at kende og forventningsafstemme formål, gevinster, risici samt tid og ressourcer ifm. etablering og drift.

Forventningsafstem

Et energifællesskab kan give vedvarende energi, bedre udnyttelse af ressourcer, større uafhængighed af den kollektive elforsyning og økonomiske besparelser. Men etableringen af et energifællesskab kræver også, at alle parter er klar på at investere tid, energi og penge i opstartsfasen – og i driften. Sørg derfor for, at alle parter er engagerede i projektet og ikke deltager af økonomiske årsager, men fordi de ønsker at indgå i et fællesskab med naboerne, bidrage til en positiv samfundsudvikling og indgå i en mere uafhængig energiforsyning i fremtiden.

Vores erfaring

Energifællesskabet Roskildetrekanten

I Boligselskabet Sjælland arbejder vi på at etablere et energifællesskab mellem afdelingen Parkvænget, vores kontorbygning i samme område og det kommunalt ejede Roskilde Kongrescenter.

Energiforbrug

Fællesskabet har forskellige forbrugsprofiler. Boligernes energiforbrug er højest om aftenen, kl. 17-21, mens afdelingens fælles elforbrug er størst i dagtimerne kl. 6-18, og boligkontorets er størst på hverdage kl. 6-20, men lavt i weekenden. Kongrescenterets forbrug spredt sig over hele dagen, kl. 6-21.

Energibidrag

Både afdelingen og kongrescenteret råder over store tagarealer, som vender syd, øst eller vest, med mulighed for solceller, så begge parter kan potentielt bidrage med solenergi.

Energifællesskabet muliggør, at alle vores bygninger i Trekanten kan forsynes med grøn strøm – også uden at inddrage vores flotte røde tegltage. Det giver den mest økonomiske løsning, men også den bedste arkitektoniske løsning.

Må almene boligselskaber indgå i energifællesskaber?

I Boligselskabet Sjælland (BOSJ) har vi fået en advokatudtalelse, som vurderer, at vi kan indgå som part i et energifællesskab. BOSJ vurderes ikke som værende en virksomhed – hverken en SMV eller større virksomhed – men som værende en organisation bestående af fysiske personer i form af beboere. Da fysiske personer kan indgå i energi-fællesskaber, vurderes det, at BOSJ kan indgå som part i energifællesskaber.

Se uddraget herunder.

”Det er vores vurdering, at BOSJ som almen boligorganisation med tilknyttede almene boligafdelinger kan deltage i energifællesskaber, idet oprettelsen af en særskilt afdeling, der kan indgå i energifællesskabet, vil opfylde betingelserne i sideaktivitetsbekendtgørelsens § 17 (...)

Det forudsættes dog, at kommunalbestyrelsen kan godkende de almene boligers deltagelse i energifællesskabet.”

Uddrag fra advokatvurdering af Boligselskabet Sjælland som part i energifællesskab, udarbejdet af Bruun & Hjejle.

ER I FÆRDIGE MED TRIN 1?

Tjekliste: Har I ...

- ☐ Fundet partnere med en anden bidrags- og forbrugsprofil?
- ☐ Tjekket op på de juridiske muligheder for at deltage i et energifællesskab?
- ☐ Involveret og forventningsafstemt med partnerne?

TRIN 2:

LAV FORUNDERSØGELSER

Lav forunder- søgelser

Hvilken teknisk løsning er
bedst?

1. Kortlæg energiforbruget
2. Undersøg placering af tekniske løsninger
3. Udregn omkostninger og gevinster

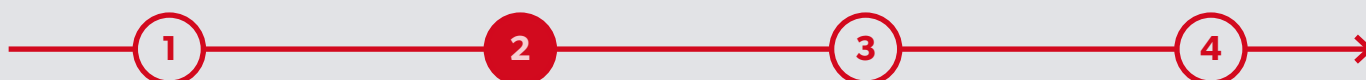
Én ting er, hvad I forestiller jer
– en anden er, hvad der er
teknisk muligt. Næste skridt
er derfor at få gennemført de
nødvendige forundersøgelser.

TRIN 2:

INDDRAG DISSE FAGFOLK I FORUNDERSØGELSERNE

Lav forundersøgelser

Hvilken teknisk løsning er bedst?

- Bed jeres **tekniske rådgiver** om at vurdere de tekniske muligheder.
Det handler bl.a. om at vurdere placering, batterikapacitet mv.
- Hør **kommunen**, om der er noget, I skal være opmærksomme på ift. lokalplan, miljøvurdering eller lign.
- Hør **elnetselskabet**, om jeres ønskede tilslutning er mulig, og om der er regler, I skal være opmærksomme på.

TRIN 2:

LAV FORUNDERSØGELSER

2.1 Kortlæg energiforbruget

Begynd med at kortlægge parternes energiforbrug – både i mængde (hvor meget energi bruger de?) og tidspunkt (hvornår bruger de mest energi?). Kig gerne på jeres eksisterende system og undersøg, om I udnytter energien bedst muligt. På den måde får I et mere retvisende billede af, hvor meget energi I faktisk bruger.

2.2 Undersøg placering af tekniske løsninger

Kortlæg derefter, hvilke muligheder I har for at producere energi via solceller, varmepumper, vindmøller eller lignende. I skal både tage stilling til energikilde, behovet for at lagre energien i batterier og tilslutningsforhold. Få gerne undersøgt fordele og ulemper ved flere scenarier med forskellige placeringer og batterivolumen.

Overvej, om I skal udnytte strømmen til at øge kvaliteten af boligområdet, fx ved at tilbyde el-ladestander til biler eller cykler, oplysning af fællesarealer eller andre goder, som kommer beboerne til gode. Det kan gøre projektet mere attraktivt for beboerne. Men vær opmærksom på fordelingen af goderne – uretfærdig fordeling kan skabe modstand.

2.3 Udregn omkostninger og gevinster

På baggrund af energiforbruget, energibidraget og de nødvendige installationer kan I få udregnet den forventede økonomiske gevinst. Ofte vil gevinsten være minimal, men I vil bidrage til den grønne omstilling og blive mere uafhængige af energiselskaber og svingende elpriser. Husk, at tallet er et estimat, som altid er forbundet med usikkerhed.

Læs mere om *Etablering af solceller og energifællesskaber* samt *Måling af el, vand og varme* på BL's hjemmeside:
www.bl.dk/viden/drift/energi-og-klima

Læs mere om energitekniske løsninger i *Håndbog for Energifællesskaber, Appendiks A: Teknologihåndbog*.

Vores erfaring

Forundersøgelser i Roskildetrekanten

I Roskildetrekanten har vi undersøgt muligheden for at etablere solceller på tagene. Det har vi gjort med simuleringer af forskellige belægningsgrader, solcellehældninger og antal batterier.

Undersøgelserne har peget på, at vi med energifællesskabet kan opnå en selvforsyningsgrad på 32-34 %, hvor ca. 4 % af den producerede strøm sælges til elnettet uden for energifællesskabet.

Beregningerne har vist, at når der tages højde for udgifter til forsyningsselskab og elnetselskab (abonnementer samt elforbrug) og medlemsbidrag til energifællesskabet, går brugerudgifterne som minimum i nul. Det betyder, at energifællesskabet ikke giver betydelige besparelser, men heller ikke betydelige omkostninger.

Udregningerne byggede i første omgang på en række antagelser. Siden har vi undersøgt behovet for batterier og mulige gevinster ved arbitrage – hvilket har underbygget antagelserne. Men hvis behovet for batterier havde vist sig mindre end antaget, ville det reducere anlægningsomkostningerne. Og hvis arbitragen kunne skabe større indtægter end antaget, kunne det sænke driftsomkostningerne.

Arbitrage er den handling at lagre energi, når den er billig og sælge, når den er dyr. Det kan give ekstra økonomisk gevinst til energifællesskabet.

Først undersøgte vi muligheden for solceller på de tage, som er markeret med gul på billedet herover: Store arealer på både beboelsesbygninger og konferencebygninger. Forundersøgelserne viste dog, at kongrescenterets gamle haller ikke ville kunne bære solcellerne.

Derfor undersøgte vi potentialet for solceller på flere af vores bygninger i Boligselskabet Sjælland – som vist med gul på billedet herover. På den baggrund ændrede vi placeringen.

ER I FÆRDIGE MED TRIN 2?

Tjekliste: Har I ...

- ☐ Kortlagt energiforbruget?
- ☐ Undersøgt placeringen af energitekniske løsninger?
- ☐ Udregnet omkostninger og gevinster?

« **Skal I genbesøge trin 1?**

På baggrund af forundersøgelserne kan det være, I må genoverveje, hvilke partnere der er med i energifællesskabet.

TRIN 3:

ORGANISER JER JURIDISK

Organiser jer juridisk

Hvilken organisering er bedst?

1. Organiser jer som andelsselskab
2. Udarbejd vedtægter og regler

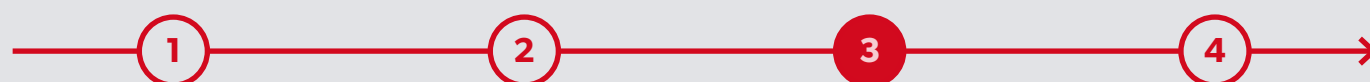
Når I har styr på deltagere og teknik, skal I tage stilling til det juridiske: jeres organisering, vedtægter og regler.

TRIN 3:

INDDRAG DISSE FAGFOLK I DEN JURIDISKE ORGANISERING

Organiser jer juridisk

Hvilken organisering er
bedst?

- Få en **juridisk rådgiver** til at sikre, at jeres deltagelse og organisering lever op til nyeste lovgivning.
Vælg en juridisk rådgiver, som har erfaring med både energifællesskaber og den almene sektor. På den måde sikrer I kvalificeret rådgivning.
- Bed **kommunalbestyrelsen** om at forhåndsgodkende energifællesskabet.
Ifølge sideaktivitetsbekendtgørelsen skal kommunalbestyrelsen godkende boligselskabets deltagelse i energifællesskabet. Hør derfor, hvilke informationer kommunen skal bruge, og bed om en forhåndsgodkendelse.

TRIN 3:

ORGANISER JER JURIDISK

3.1 Organisér jer som andelsselskab

Et energifællesskab er en juridisk enhed (en juridisk-økonomisk person). Derfor skal I oprette jer som juridisk enhed. For at kommunalbestyrelsen kan godkende energifællesskabet, skal I være organiseret som et kapitalselskab med begrænset hæftelse (se boksen til højre). Derfor giver det bedst mening at oprette jer som andelsselskab med begrænset ansvar (AMBA).

I tabellen herunder kan I se, hvad det betyder at være organiseret som andelsselskab.

Forbered jer på oprettelsen og bed kommunen om en forhåndsgodkendelse, men vent med at oprette jer indtil, energifællesskabet er vedtaget.

Lovgivning

"Udover hvad der følger af § 16, kan en boligorganisation eller en afdeling med kommunalbestyrelsens godkendelse deltage i VE-fællesskaber sammen med andre aktører, når det er tilladt efter lov om fremme af vedvarende energi og lov om elforsyning.

Endvidere skal følgende betingelser være opfyldt:

- 1. Boligorganisationen eller afdelingen aftager VE-fællesskabets produkter.*
- 2. VE-fællesskabet er stiftet som et kapitalselskab med begrænset hæftelse."*

Bekendtgørelse om sideaktiviteter i almene boligorganisationer m.v. § 17.

Funktion	Andelsselskab
Ejerskab	Parterne har andele i selskabet.
Funktionsområde	Selskabet udfører erhvervmæssig aktivitet.
Økonomi	Kapitalen udgøres af andelsindskud. Kan suppleres med årligt bidrag og betaling for specifikke energiydelser.
Lovgivning	Krav til andelsselskaber er specificeret i lov om erhvervsdrivende virksomhed.
Parternes indflydelse	I udgangspunktet afgør andelens størrelse, hvor meget indflydelse parterne har, men I kan regulere indflydelsen ift. typen af beslutninger i jeres vedtægter.

Tabellen er lavet med udgangspunkt i [Håndbog for Energifællesskaber s. 34](#).

3.2 Udarbejd vedtægter og regler

Jeres vedtægter bør indeholde aftaler om, hvordan de energitekniske løsninger planlægges og prissættes, parternes rollefordeling, hvordan systemet designes og driftes, systemets forventede produktion og finansiering. I kan vælge selv at tage jer af den løbende drift, men ligesom med elektriker- og tømrerarbejde er det nærliggende at indgå en serviceaftale med en ekstern partner.

Lav også regler for ind- og udmelding af fællesskabet. Vær opmærksom på, at der er frit elforsyningsvalg i Danmark. Det betyder, at beboerne i energifællesskabet til enhver tid skal have mulighed for at træde ud af fællesskabet og købe el via anden forsyning.

Læs mere i [Håndbog for Energifællesskaber](#) s. 26
Hvem kan være partnere og hvordan organiseres et energifællesskab? samt Appendiks B: Forslag til standardvedtægter.

Vores erfaring

Roskildetrekanten som andelsselskab

I Roskildetrekanten har vi løbende været i dialog med Roskilde Kommune og vores juridiske rådgiver om vores mulighed for at deltage i energifællesskabet. Vi har endnu ikke taget stilling til den konkrete juridiske organisering med vedtægter og regler.

Det betyder også, at vi endnu ikke er nået til trin 4: *Implementering via beboere*. Men vi har stor erfaring med beboerinddragelse, og i løbet af processen har vi inddraget organisationsbestyrelsen og afdelingsbestyrelsen. Det er disse erfaringer, vi trækker på i [del C: Sådan involverer I beboerne](#).

ER I FÆRDIGE MED TRIN 3?

Tjekliste: Har I ...

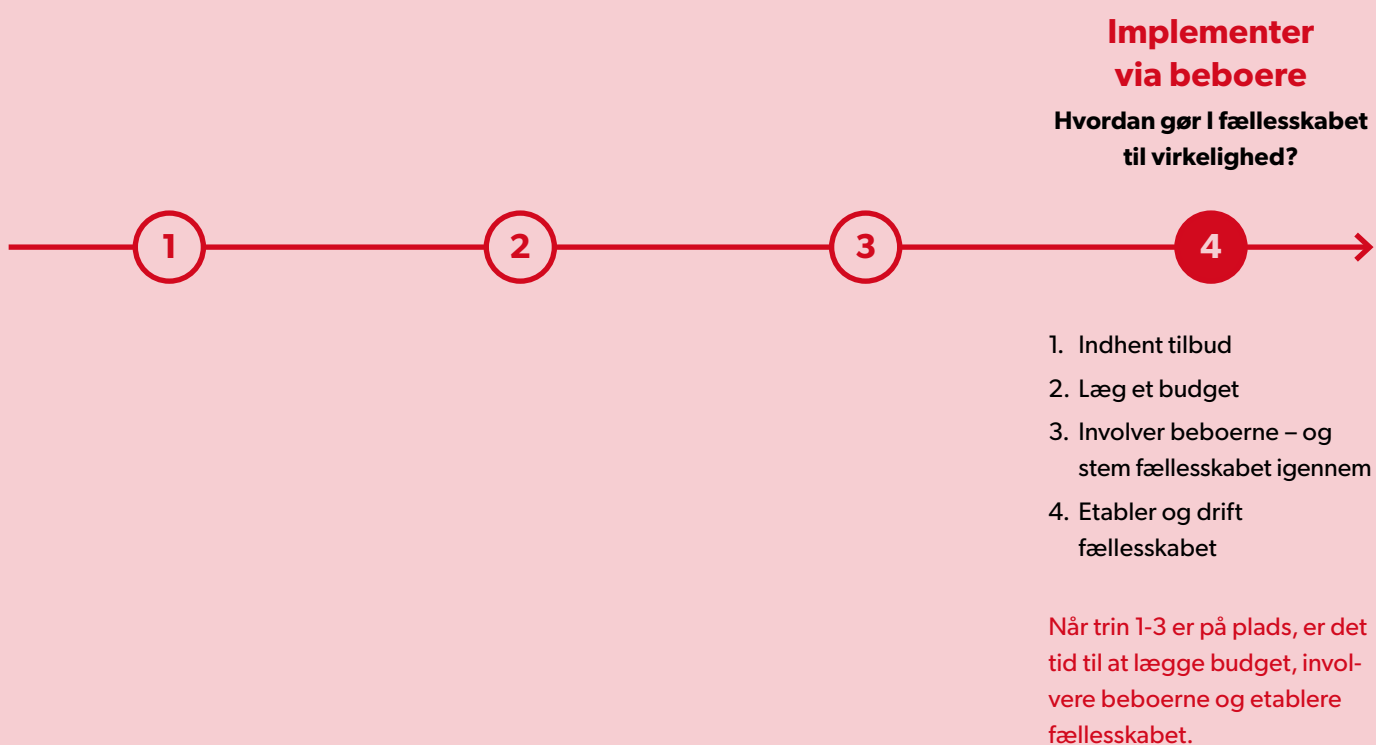
- ☐ Forberedt jer på at oprette jer som andelsselskab?
- ☐ Udarbejdet vedtægter og regler?

« **Skal I genbesøge trin 2?**

På baggrund af jeres valgte organisering og vedtægter kan det være, I må genbesøge de tekniske løsninger og økonomiske udregninger.

TRIN 4:

IMPLEMENTER VIA BEBOERNE

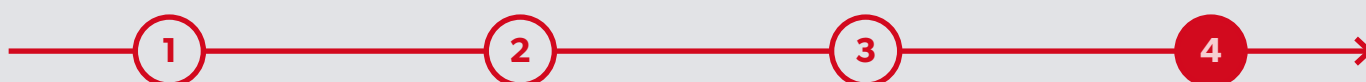

TRIN 4:

INDDRAG DISSE FAGFOLK I IMPLEMENTERINGEN

Implementer via beboere

Hvordan gør I fællesskabet
til virkelighed?

- Indhent tilbud fra mulige **leverandører** af tekniske løsninger og drift og mulige **entreprenører** til at anlægge de tekniske løsninger.
Indhent tilbud, og brug priserne i budgettet. Indgå først samarbejde, når energifællesskabet er vedtaget og organisatorisk etableret.
- Bliv tilsluttet elnettet af **elnetselskabet**.
Forhør jer om pris for tilkobling og brug af elnet, så I kan lægge budget. Informer elnetselskabet, når energifællesskabet er stemt igennem.
- Få fællesskabet godkendt af **kommunen**.
Når I er blevet godkendt, kan I oprette jer som juridisk enhed.

TRIN 4:

IMPLEMENTER VIA BEBOERNE

4.1 Indhent tilbud

Begynd med at udarbejde de tekniske beskrivelser, som muliggør valg af rette leverandør og entreprenør. Indhent så priser fra forskellige udbydere, der kan hhv. levere, installere og drifte anlægget, herunder styre, afregne og overvåge anlægget. Vær opmærksom på, om størrelsen af projektet gør, at opgaven skal i udbud. Indhent også priser fra jeres elnetselskab for tilslutning og brug af elnettet (afgifter og tariffer).

4.2 Læg et budget

Når I har styr på priserne, er det tid til at lægge budget. Husk at inddrage evt. økonomisk støtte fra puljer og fonde til installering og drift. Så er I klar til at involvere beboerne i den eller de afdelinger, fællesskabet er omfattet af.

4.3 Involver beboerne – og stem fællesskabet igennem

At få beboerne med om bord er afgørende for projektet. Vi anbefaler at holde jer til den involveringsproces, I plejer at bruge. I [del C: Sådan involverer I beboerne](#) har vi samlet en række gode råd til, hvordan I griber involveringen an.

4.4 Etabler og drift fællesskabet

Når energifællesskabet er vedtaget, skal det godkendes af kommunen og etableres juridisk, og der skal indgås samarbejdsaftaler med eksterne leverandører og entreprenører. Vi anbefaler at nedsætte et byggeudvalg i den eller de berørte boligafdelinger med repræsentanter for beboere, administration og entreprenør til at koordinere arbejdet.

ER I FÆRDIGE MED TRIN 4?

Tjekliste: Har I ...

- ☐ Lagt et budget?
- ☐ Involveret beboerne?
- ☐ Sat gang i den juridiske og fysiske etablering og drift af fællesskabet?

« Skål I genbesøge trin 3?

På baggrund af budgettet og krav for at opnå økonomisk støtte kan det være, I må genbesøge den juridiske organisering og de tekniske løsninger.

DEL C
SÅDAN
INVOLVERER
I BEBOERNE

SÅDAN INVOLVERER I BEBOERNE

Etableringen af et energifællesskab er ikke kun et teknisk og økonomisk projekt – det er i høj grad et projekt, der hviler på beboernes engagement. Og det stiller særlige krav til, hvordan I arbejder med involvering.

Beboerne siger ikke ja til et energifællesskab, fordi det er teknisk interessant. De siger ja – eller nej – på baggrund af, hvad det betyder for dem: Hvad koster det? Hvad får jeg ud af det? Hvad betyder det for min hverdag?

Derfor er det afgørende, at I:

- kommunikerer klart og i øjenhøjde
- er ærlige om både gevinster og usikkerheder
- først går i dialog, når I har noget konkret at præsentere

Det hjælper vi jer med på de næste sider.

De grå bokse indeholder beskrivelser og svar, som I kan lade jer inspirere af – eller kopiere og tilpasse til jeres situation og beboere.

I denne del har vi samlet en række råd og værktøjer til jeres beboerkommunikation:

1. Det skal I huske, når I involverer beboerne:

Her deler vi overordnede råd til at skabe tryghed i involveringen.

2. Brug dette indhold i jeres kommunikation:

Her har vi samlet konkrete indholdspunkter og formuleringer, I kan benytte:

- 2.1 En kort beskrivelse af energifællesskabet
- 2.2 Argumenter for energifællesskabet
- 2.3 Skriftligt informationsmateriale
- 2.4 Typiske spørgsmål og bekymringer – og hvordan I forbereder jer på dem

1. DET SKAL I HUSKE, NÅR I INVOLVERER BEBOERNE

Involvér først, når I kan være konkrete

Involvér først beboerne, når I har styr på trin 1-3, så I har noget konkret at præsentere – en teknisk løsning, tidsplan, budget og vedtægter. Det gør det lettere for beboerne at forholde sig til projektet, og I undgår at skabe unødigt bekymring.

I kan finde illustrationer og videomateriale til fri afbenyttelse på www.energifællesskaber.dk

**Mobiliser
partnere**

**Lav forunder-
søgelser**

**Organiser
jer juridisk**

**Implementer
via beboere**

Klæd dem, der præsenterer, godt på

Det er svært at skabe tryghed og forståelse for et nyt tiltag, hvis man selv er i tvivl om detaljer og begreber. Sørg derfor for, at den ansvarlige for at introducere beboerne til energifællesskabet er godt inde i stoffet, eller at der er én med på sidelinjen til at forklare de mere tekniske detaljer.

Lad repræsentanter svare på specifikke spørgsmål

For at kunne svare på de spørgsmål, der opstår undervejs, er det en god ide at invitere forskellige repræsentanter med til fysiske møder, fx:

- Afdelingsbestyrelsens formand
- En teknisk rådgiver
- En elinstallatør
- Andre parter i fællesskabet

Gør, som I plejer – og præsenter projektet som et naturligt skridt

Følg den proces, I plejer, når I gennemfører renoveringsprojekter, og præsenter projektet som en naturlig forlængelse af boligselskabets og afdelingens udvikling. På den måde undgår I at skabe indtryk af, at projektet er noget ekstraordinært og usikkert. I skal ikke pakke usikkerhederne

ind, men heller ikke fremhæve dem. Alle renoverings- og energiprojekter er behæftet med usikkerheder – det samme gælder energifællesskaber.

Hold det simpelt og konkret

Uanset, om det gælder skriftligt materiale, mails eller præsentationer, er det vigtigt at holde informationerne simple og konkrete. Tekniske detaljer, der er svære at forstå, kan skabe mere bekymring end afklaring. Forklar først og fremmest formålet, og hvad det konkret vil betyde for beboerne.

Følg op på ubesvarede spørgsmål og bekymringer

Det er en god ide at gemme de tekniske detaljer til et fysisk møde, hvor I kan håndtere misforståelser og bekymringer i rummet. På møderne kan der være spørgsmål, I er nødt til at undersøge nærmere, før I svarer, ligesom der kan opstå spørgsmål hos beboerne efter mødet. Fortæl, hvor de kan henvende sig med disse, og følg op på alle spørgsmål.

Opbyg tillid og relation

Det vigtigste for at få beboerne med ombord er, at de er trygge ved projektet og processen. Det er de kun, hvis de er trygge ved afsenderen: jer. Vær derfor åbne og ærlige om usikkerheder.

2. BRUG DETTE INDHOLD I JERES KOMMUNIKATION

2.1 En kort beskrivelse af energifællesskabet

De færreste beboere ved, hvad et energifællesskab er. Det har de brug for at vide – ellers føles det sikrere at sige nej. Her er en beskrivelse af et energifællesskab, som I kan bruge i kommunikationen. Lad jer inspirere af den, eller kopier og tilpas den til jeres kontekst.

Hvad er et energifællesskab?

Et energifællesskab er – kort sagt – når flere aktører går sammen om at producere og bruge el og varme lokalt.

Hos os betyder det, at vi i Parkvænget vil gå sammen med Roskilde Kongrescenter om at sætte solceller op.

Så producerer vi vores egen energi, som vi kan bruge billigt.

Men vi har selvfølgelig ikke kun brug for energi, når solen skinner. Derfor deler vi energien med Kongrescenteret.

Kongrescenteret bruger mest energi i dagtimerne, hvor vi bruger mindst energi. Til gengæld kan vi i Parkvænget få overskudsvarme fra Kongrescenteret i aften timerne, hvor vi bruger mest energi.

Vi kan altså udnytte energien bedre ved at dele.

Men det er ikke nok, at beboerne ved, hvad et energifællesskab er – de skal også vide, hvad det konkret betyder for dem som beboere. Her er et forslag til vigtige punkter at informere beboerne om – husk at tilpasse dem til jeres kontekst.

Hvad betyder det for dig som beboer?

Som beboer bliver du deltager i energifællesskabet på lige fod med dine naboer og Roskilde Kongrescenter.

Du har medbestemmelse: Vi stemmer om, hvorvidt vi skal oprette energifællesskabet, og vi bestemmer løbende over dets udvikling. Vi skal ikke levere overskud, blot energi til os selv og hinanden.

Du betaler over huslejen: Du kommer til at betale for energi og vedligehold over huslejen – på samme måde som du betaler for vedligehold af bygninger og gårdsplads. Til gengæld slipper du for udgifter til dit eget energiselskab.

Du har frit elvalg: I Danmark har vi frit elvalg. Det betyder, at du til enhver tid kan vælge en anden eludbyder end energifællesskabet. Du vil i så fald stadig betale til vedligehold af anlægget over huslejen, men ikke for selve energien. Det håber vi selvfølgelig ikke bliver aktuelt – det skal give mening at være med.

2.2 Argumenter for energifællesskabet

Det er svært at beskrive et energifællesskab uden at komme ind på formålet. Men hvis beboerne skal være med på idéen, har de brug for at forstå, hvordan det kan gavne dem – både i det større perspektiv og i det nære i hverdagen; i økonomien og på længere sigt.

Her er en række argumenter, I kan bruge i kommunikationen. Husk at tilpasse dem til jeres lokale energifællesskab, og lad være med at oversælge projektet.

Hvorfor kan et energifællesskab være en god ide?

Der er flere grunde til, at vi gerne vil lave et energifællesskab i vores afdeling. De vigtigste er:

1. Mere stabile energipriser

Når vi selv producerer vores strøm og kan styre hvornår og hvordan vi bruger den, kan vi bedre styre uden om svingende og stigende energipriser og forhåbentlig – alt afhængigt af markedets udvikling – vil vi kunne opnå besparelser.

2. Mere stabil energiforsyning

Forsyningssikkerheden er ikke så stabil, som den har været. Når vi selv producerer energi, kan vi være med til at sikre el og varme nu og i fremtiden, hvor forsyningen kan blive mere presset.

3. Nye eldrevne goder

Fremhæv, hvis I som del af projektet har valgt at etablere nye goder såsom oplyste udeområder eller ellade-standere.

4. Stærkere lokalt fællesskab

Energifællesskaber handler ikke kun om energi – men om at løfte noget i fællesskab. Når vi går sammen med naboerne om at producere og dele el og varme, styrker det fællesskabet i lokalmiljøet.

Fremhæv, hvis I allerede har aftalt konkrete samarbejder, såsom lån af lokaler til afdelingsmøder, sociale arrangementer eller rabat ved privatfester.

5. Bidrag til en grøn fremtid

Som en del af et energifællesskab kan du bidrage til den grønne omstilling – i en skala, som betyder noget. Når vi producerer energien tæt på dér, hvor vi bruger den, er der mindre energispild. Og når vi producerer den via solceller, bidrager vi til grøn omstilling og renere luft.

6. Klar til fremtidens behov

Et energifællesskab kan gøre det lettere for os at møde fremtidige energibehov i vores nabolag – fx ladestandere til elbiler eller smartere energiløsninger i bygningerne. Når de behov opstår, er vi på forkant.

2.3 Skriftligt informationsmateriale

Skriftligt informationsmateriale skal give et hurtigt og trygt overblik – ikke alle detaljer. Det skal gøre det nemt at forstå, hvad projektet går ud på, og hvad det betyder for beboerne.

En god tommelfingerregel er, at en beboer skal kunne læse og forstå hovedpointen på 2-3 minutter. Mange vil kun skimme materialet – de skal kunne forstå idéen alligevel.

Til højre har vi oplistet, hvad jeres materiale skal svare på, og på de næste sider har vi givet et eksempel på skriftligt materiale og illustration. Eksemplet tager udgangspunkt i etableringen af Roskildetrekanten Energifællesskab i Boligselskabet Sjælland.

Hvad er et energifællesskab?

Forklar, hvad der skal ske i jeres afdeling – undgå generelle definitioner. Se eksempel i [værktøj 2.1 En kort beskrivelse af energifællesskabet](#).

Hvad er formålet med projektet?

Fx stabil forsyning, udnyttelse af lokal strøm eller grøn omstilling – koblet til beboernes hverdag. Se eksempler i [værktøj 2.2 Argumenter for energifællesskabet](#).

Hvorfor giver det mening hos jer?

Knyt projektet til noget konkret i afdelingen, fx renovering, nye tage eller forsyningssikkerhed.

Hvad betyder det for beboerne?

- Økonomi: Hvad ved I om økonomien og forventet påvirkning af husleje?
- Etablering: Hvornår skal det installeres, og hvilke gener vil de opleve i den forbindelse?
- Hverdag: Hvordan påvirker det deres hverdag efter etableringen?

Hvad ved I – og hvad mangler I at afklare?

- Vær tydelige om usikkerheder. Det skaber tillid og forebygger misforståelser.
- Undgå at oversælge gevinster. Hvis det lyder for godt til at være sandt, skaber det mistillid.

Hvad er næste skridt?

Forklar kort processen fra nu til anlæg og drift.

Hvor og hvordan stiller de spørgsmål?

Gør det tydeligt, hvor de kan henvende sig med spørgsmål, bekymringer eller engagement.

Eksempel på skriftligt materiale til beboere

Kære beboer i Parkvænget

I forbindelse med vores kommende tagrenovering, foreslår vi at etablere et energifællesskab sammen med vores nabo, Roskilde Kongrescenter, som vi kalder Roskildetrekanten Energifællesskab.

Et energifællesskab er – kort sagt – når flere aktører går sammen om at producere og bruge el og varme lokalt.

Hos os betyder det, at vi i Parkvænget vil gå sammen med Roskilde Kongrescenter om at sætte solceller op. Så producerer vi vores egen energi, som vi kan bruge billigt.

Men vi har selvfølgelig ikke kun brug for energi, når solen skinner. Derfor deler vi energien med Kongrescenteret.

Kongrescenteret bruger mest energi i dagtimerne, hvor vi bruger mindst energi. Til gengæld kan vi i Parkvænget få overskudsvarme fra Kongrescenteret i aften timerne, hvor vi bruger mest energi.

Vi kan altså udnytte energien bedre ved at dele.

Formålet er at sikre mere stabile elpriser og forsynings-sikkerhed for dig og dine naboer. Måske er vi også heldige at kunne spare på el- og varmeregningen.

Men den store gevinst er, at vi er med til at sikre grøn energi og renere luft – nu og for de kommende generationer.

Som beboer bliver du – hvis forslaget stemmes igennem – deltager i energifællesskabet på lige fod med dine naboer og Roskilde Kongrescenter.

Det betyder, at:

- Du har medbestemmelse: Vi stemmer om, hvorvidt vi skal oprette energifællesskabet, og vi bestemmer løbende over dets udvikling. Vi skal ikke levere over-skud, blot energi til os selv og hinanden.

- Du betaler for vedligehold over huslejen: Udgifter til vedligehold af anlægget vil gå over huslejen – på samme måde som du betaler for vedligehold af bygninger og gårdsplads. Til gengæld slipper du for udgifter til dit nuværende energiselskab, som også har vedligehold.
- Du har frit elvalg: I Danmark har vi frit elvalg. Det betyder, at du til enhver tid kan vælge at modtage el fra energifællesskabet eller fra en anden eludbyder.

Vores indledende undersøgelser tyder på, at udgifter og indtægter som minimum går i nul – måske får vi endda en lille besparelse. Så vi håber, du vil aftage energi fra fællesskabet.

På nuværende tidspunkt mangler vi stadig at afklare:

- hvor og hvor mange solceller og batterier, der skal opsættes.
- hvad de konkrete omkostninger og besparelser vil være.
- hvornår arbejdet vil begynde, og om det vil forlænge den allerede planlagte renovering af tagene.
- hvilke regler og vedtæger, der skal være i fællesskabet, så det er retfærdigt for alle.

Når vi har dette på plads, vil næste skridt være:

- At stemme om energifællesskabet på et afdelingsmøde
- At installere anlægget sammen med tagrenovationen

Vi holder dig løbende opdateret om udviklingen.

Har du **spørgsmål**, bekymringer eller gode idéer, så kontakt bestyrelsen på formand@mailadresse.dk.

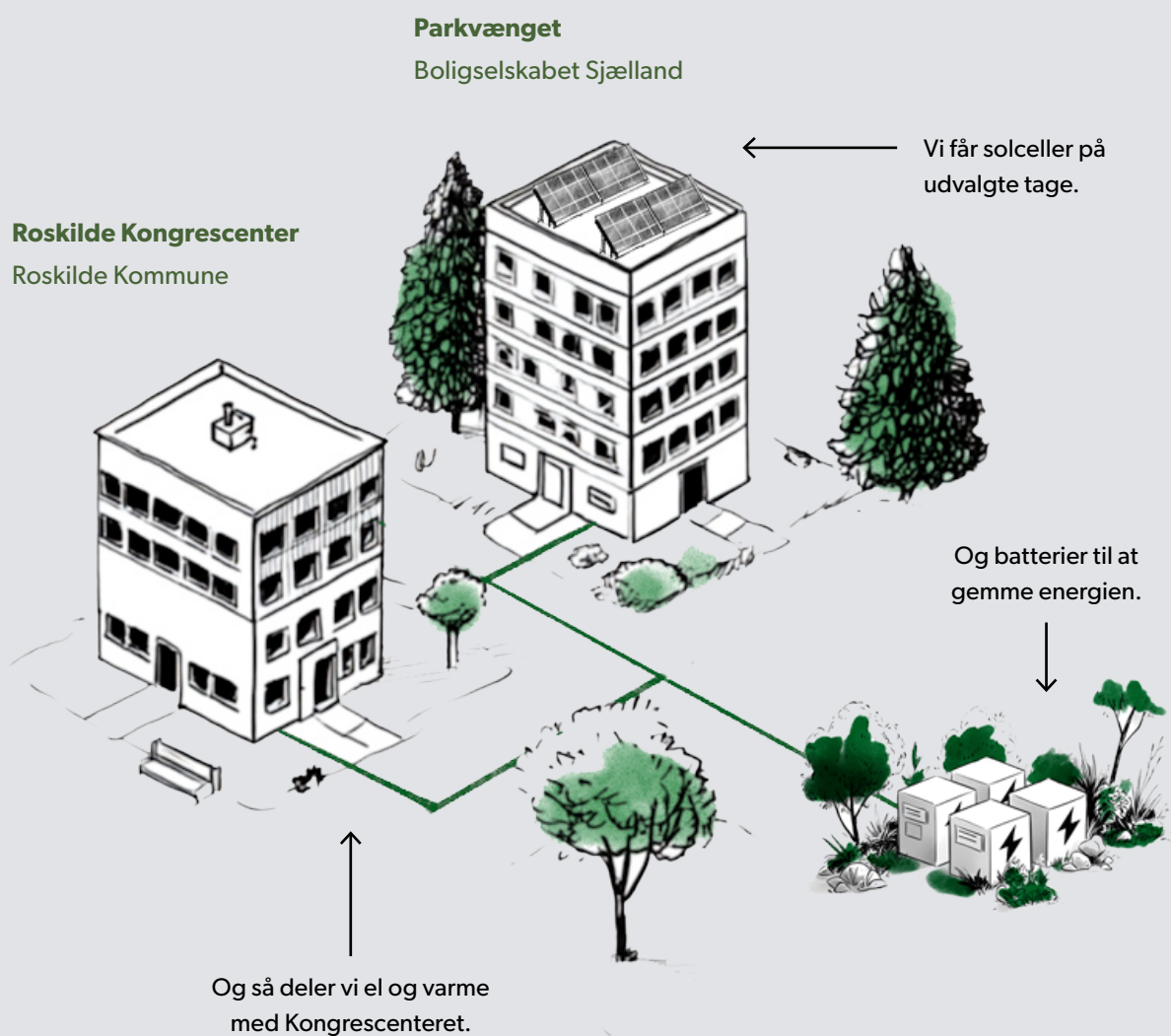
Vi glæder os til at bidrage med grøn og ren energi.

De bedste hilsner

Navn
Bestyrelsesformand i Parkvænget
& resten af Boligselskabet Sjælland

Sådan vil Roskildetrekanten Energifællesskab se ud

2.4 Typiske spørgsmål og bekymringer – og hvordan I forbereder jer på dem

Selvom de fleste beboere gerne vil præge morgendagen i en positiv retning, ved I også, at beboerne har fokus på det nære – deres hverdag og økonomi. Derfor vil I uundgåeligt opleve bekymringer og spørgsmål, når I præsenterer ideen med et energifællesskab.

På næste side har vi oplistet en række forventelige spørgsmål og måder at forberede jer på dem. I boksen til højre har vi givet et eksempel på, hvordan I kan håndtere den slags spørgsmål.

Svar så konkret og ærligt som muligt – også når svaret er, at noget endnu er usikkert. Jeres vigtigste opgave er at opbygge tillid. Til det kan I bruge modellen herunder.

Brug svarmodellen ABH Anerkend-Berolig-Håndtér

1. Anerkend – lyt, og udvis forståelse for spørgsmålet.
2. Berolig – fokuser på de elementer, der mindsker risici.
3. Håndtér – præsenter kendte risici, og fortæl hvordan I vil håndtere dem, hvis de opstår.

Eksempel på svarmodellen ABH Anerkend-Berolig-Håndtér

Spørgsmål: Hvad koster det?

Eksempel på svar:

- **Anerkend:**
"Det forstår jeg godt, du spørger om. Det er vores vigtigste opgave at formidle jeres penge på en ansvarlig måde – samtidig med at sørge for, at I har et godt sted at bo, nu og i fremtiden. Så det er et vigtigt spørgsmål."
- **Berolig:**
"Vi har fået støtte fra EU, som dækker indkøb og installation. Så som beboer skal du kun betale for drift og vedligehold. Vores beregninger viser, at udgifter og besparelser som minimum går i nul".
- **Håndtér:**
"I praksis afhænger prisen selvfølgelig af, hvor meget energi vi producerer, og hvordan elmarkedet udvikler sig. Hvis vi producerer mindre energi end forventet, og energipriserne mod forventning falder, er det klart, at det kommer til at blive en dyrere løsning end alternativet. Hvis det sker, må vi genbesøge ordningen."

Sådan forbereder I jer på typiske spørgsmål og bekymringer

Spg. 1: Hvad koster det?

- Hav de kendte tal klar:
 - › Udgifter til teknisk løsning: installation, tilkobling og brug af elnet, drift af anlæg mv.?
 - › Indtægter og besparelser: hvad dækkes af støtte midler og evt. salg af energi?
 - › Stiger huslejen nu og her?
 - › Hvad kan påvirke huslejen på sigt, fx vedligehold, vejrforhold etc. – både negativt og positivt?
 - › Forventede besparelser på el- og varmeregningen.

Spg. 2: Kan der dukke uforudsete udgifter op?

- Vær ærlig om usikkerhederne, sig fx "Ja, som i alle bygge- og energiprojekter kan der opstå ændringer undervejs".
- Fortæl om de forbehold, I har gjort jer, fx økonomisk buffer.
- Undersøg erfaringer fra andre energifællesskaber, der ligner jeres – har de haft uforudsete udgifter?

Spg. 3: Hvad får jeg ud af det?

- Fortæl om fordelene. Se [værktøj 2.2 Argumenter for energifællesskabet](#). Udvælg de 3 vigtigste i jeres situation.

Spg. 4: Hvad får vi ud af at gå sammen i et partnerskab med X?

- Se [værktøj 2.1 Kort beskrivelse af energifællesskabet - Hvad er et energifællesskab?](#)
- Fortæl, hvilke samarbejder partnerskabet allerede har eller kan åbne op for, se [værktøj 2.2 Argumenter for energifællesskabet, pkt. 4 Stærkere lokalt fællesskab](#).

Spg. 5: Hvad betyder det for mig som beboer?

- Fortæl om rettigheder og roller: Se [værktøj 2.1 Kort beskrivelse af energifællesskabet - Hvad betyder det for dig som beboer?](#)
- Fortæl om adgang til el og varme: "I har adgang til el og varme, som I plejer – forskellen er blot, at en del af den kommer fra lokale, grønne kilder. Er der ingen sol/vind, køber vi energi andre steder fra, så I altid har energi".

Spg. 6: Hvilke gener vil der være i forbindelse med installation?

- Undersøg, hvad installationen betyder ift. støj, stillads, håndværkere og ændrede parkeringsforhold.
- Understreg, hvilke gener der undgås ved evt. timing med planlagt renoveringsprojekt.
- Fortæl, hvis der nedsættes en arbejdsgruppe i afdelingen.

Spg. 7: Hvor lang tid tager installationerne?

- Forhør jer hos entreprenøren – fortæl, hvor meget det forlænger den samlede renoveringsperiode, hvis installeringen foregår sammen med anden renovering.

Spg. 8: Hvordan fordeles og afregnes energiforbrug mellem beboere?

- Fortæl, hvad I ved, fx: "Afregning sker efter forbrug via de nuværende målere, og fordelingen sker efter efterspørgsel, når vi selv producerer energi". Giv eksempler.
- Undersøg rammerne i lovgivningen, så I kan fortælle, hvad der er op til forhandling.

Spg. 9: Hvad hvis jeg ikke vil være med?

- Fortæl om det frie elforsyningsvalg: Se [værktøj 2.1 Kort beskrivelse af energifællesskabet - Hvad betyder det for dig som beboer?](#)
 - › Og undersøg reglerne nærmere.
- Undersøg, hvordan og i hvor høj grad beboerne kan stå uden for energifællesskabet.

Spg. 10: Hvad sker der, hvis projektet ikke lever op til forventningerne?

- Hav styr på den konkrete proces, I benytter i jeres boligorganisation, ved justeringer.

Spg. 11: Er det afprøvet andre steder?

- Undersøg erfaringer fra andre energifællesskaber, der ligner jeres.
- Vis, at I har taget højde for eventuelle udfordringer, som de er stødt på.

KILDER

BLIV KLOGERE HER

LÆS MERE

Guiden er baseret på følgende kilder – her kan I også blive klogere.

AlmenNet. (2025). *Den lille grønne – Håndbog i energibesparende projekter i den almene boligsektor.*
www.almennet.dk/media/ztqlojxq/den-lille-groenne.pdf

BL – Danmarks Almene Boliger. *Viden om energi og klima.*
www.bl.dk/viden/drift/energi-og-klima

Energiforum Sydhavn. (2019). *Håndbog for energifællesskaber.*
www.eboconsult.dk/wp-content/uploads/2020/12/Haandbog-for-Energifaelleskaber-web-version-30-dec-2019-004-003.pdf

Energifællesskaber Danmark.
www.energifaellesskaber.dk

Energistyrelsen. FAQ om energifællesskaber.
www.ens.dk/forsyning-og-forbrug/faq-om-energifaellesskaber

Energiakademiet. *Energifællesskab: En mulighed for at handle.* www.heyzine.com/flip-book/122ae066a7.html

Radius Elnet. (2025). *Sammen om elnettet.*
www.radiuselnet.dk/wp-content/uploads/Sammen-om-elnettet_2025.pdf

Retsinformation.dk. *Bekendtgørelse om sideaktiviteter i almene boligorganisationer m.v.* (opdateret 2025).
www.retsinformation.dk/eli/lta/2025/953

GRØN OMSTILLING
I ETAGEBOLIGER